Raadsvoorstel

Onderwerp: Cultuurvisie Culemborg

Portefeuillehouder: J. Reus

Datum college besluit: 27 oktober 2020

Behandelend ambtenaar: Pauline Hoevenaars - Vreuls

Registratienummer: GZDGCB78082/85506

Inleiding:

U wordt voorgesteld om de herijkte cultuurvisie vast te stellen.

U heeft opdracht gegeven om de huidige cultuurvisie uit 2014 te actualiseren om scherper met elkaar te definiëren wat het belang is van cultuur, wat er goed gaat in de stad en wat beter kan. De herijkte cultuurvisie helpt bij het stellen van prioriteiten op het gebied van cultuur. Het geeft een beeld van de huidige situatie en de gewenste situatie.

In de programmabegroting 2020-2023 zijn op het gebied van cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie de volgende prestaties opgenomen:

1. We stellen in 2020 een cultuurvisie vast, waarbij we de randvoorwaarden voor een sterke cultuursector willen versterken en een gevarieerd cultuuraanbod willen vormgeven
2. We stimuleren jongeren om hun creatieve talenten te ontwikkelen en zo een bijdrage te leveren aan de samenleving
3. Binnen het sociaal domein zetten we kunst en cultuur in als middel om basisvaardigheden van kwetsbare inwoners te versterken
4. We gaan door met de samenwerking met het Cultuurfonds Culemborg en Kunst Educatie Culemborg

In deze herijkte cultuurvisie zijn alle in de programmabegroting genoemde punten meegenomen.

Argumenten:

Na uitgebreide raadpleging in de stad is er een goed beeld ontstaan van de huidige situatie en van de knelpunten. Aan de hand van deze analyse zijn er vijf speerpunten geformuleerd voor het cultuurbeleid de komende jaren:

1. Samenwerken, afstemmen en vooruitdenken
2. Profileren van de culturele sector
3. Financieel ondersteunen van een breed cultureel aanbod
4. Cultuur van en voor iedereen
5. Cultuureducatie

Om tegemoet te komen aan de knelpunten op het gebied van samenwerking, afstemming, vooruitdenken en betere profilering is een coördinerende rol nodig. Wij stellen u voor om hiertoe een cultuurmakelaar in te zetten voor de komende drie jaar, 2021-2023. Een cultuurmakelaar kan de samenwerking tussen cultuuraanbieders versterken, kan helpen bij het aanboren van externe fondsen die voor individuele cultuuraanbieders minder goed toegankelijk zijn en kan helpen bij het bereiken van doelgroepen die nu nog moeilijk worden bereikt, zoals jongeren en inwoners met een andere culturele achtergrond. De activiteiten van deze makelaar sluiten aan bij de ambities van de stadsvisie op het gebied van verbinding. De precieze opdracht zullen we samen met cultuuraanbieders uit Culemborg formuleren. Ook moeten we nog vaststellen wie formeel opdrachtgever wordt van de cultuurmakelaar en wat de positie wordt ten opzichte van de gemeente, het Cultuurfonds Culemborg en de verschillende cultuuraanbieders. De cultuurmakelaar zal met verschillende betrokkenen goed moeten samenwerken, maar een onafhankelijke positie is gewenst, zodat niet één of enkele cultuuraanbieders worden bevoordeeld. Wij zullen u rapporteren over deze uitwerking. Tussentijds en na afloop van deze periode zullen we het effect van de inzet van deze cultuurmakelaar evalueren en de opdracht eventueel bijstellen.

Tegelijkertijd met het herijken van de cultuurvisie wordt het subsidiebeleid herijkt. De herijking van het subsidiebeleid kan leiden tot nieuwe afspraken over de toekenning van subsidies. Hierbij zal er gekeken gaan worden naar maatschappelijke effecten.

We vinden het van groot belang dat iedereen mee kan doen. Cultuur zal met de vaststelling van de cultuurvisie dan ook mede ingezet gaan worden voor maatschappelijke opgaven zoals bijvoorbeeld laaggeletterdheid, eenzame ouderen, vinden van verbinding in wijken, inclusiviteit, tegengaan van polarisatie of de activiteiten binnen het Leerhuis Culemborg. De eerste stap hiertoe is het project Cultureel Vermogen waar Gemeente Culemborg als pilotgemeente aan deelneemt (2020-2021). Verschillende partijen werken met elkaar samen aan een maatschappelijke opgave, ook partijen die niet direct betrokken zijn bij die maatschappelijke opgave. Op die manier wordt er nieuwe denkkracht betrokken uit onverwachte hoeken en worden diverse opvattingen en perspectieven gecombineerd. Dit leidt tot een rijkere benadering van de opgave waarbij de inbreng van cultuur centraal staat. Het biedt niet alleen een nieuwe kijk op de vorming van mensen, maar is ook een nieuw kader voor samenwerking tussen culturele organisaties, wijkteams, opbouwwerkers, onderwijs, ondernemers en overheden. Niet de vraag wat cultuur *is* staat hierbij centraal, maar wat cultuur *doet*.

Op het gebied van cultuureducatie continueren we de samenwerking met het KEC (Kunst Educatie Culemborg) en met de Brede School Culemborg.

In de cultuurvisie worden de kaders van het cultuurbeleid geschetst. Na vaststelling door uw raad zal in samenspraak met het culturele veld een uitvoeringsagenda gemaakt worden waarin aan ieder speerpunt acties gekoppeld zullen worden.

Kanttekeningen:

De culturele sector heeft het door de coronacrisis momenteel zwaar. Tot nu toe is het ons gelukt om de culturele infrastructuur overeind te houden in Culemborg door coulance toe te passen op het gebied van subsidies die doorlopen en door financiële hulp waar nodig met behulp van Cultuurfonds Culemborg. Door een aantal jaren een coördinerende rol te stimuleren krijgt de cultuursector de kans om gezamenlijk de schouders er weer onder te zetten zodat Culemborgers en bezoekers kunnen blijven genieten van een rijk cultureel leven in onze stad. Zonder cultuur is Culemborg veel minder interessant om te verblijven, te recreëren of om je te vestigen als bedrijf of als inwoner. Om de culturele sector ook in 2021 financieel te kunnen blijven ondersteunen in verband met de gevolgen van COVID-19 is extra budget nodig. Het tweede corona ondersteuningspakket biedt daar mogelijkheden voor die we willen benutten voor dit doel.

Het huidige cultuurbudget wordt volledig besteed aan de subsidies aan culturele instellingen, evenementen en aan Cultuurfonds Culemborg. Acties die geformuleerd worden bij de diverse speerpunten die geld kosten, gaan ten koste van de huidige subsidies. Deze situatie is zeer onwenselijk. Het plan om de cultuurmakelaar te betalen uit budget dat normaal naar Cultuurfonds Culemborg gaat, stuitte op veel verzet binnen de sector. In het stadsgesprek werd door veel aanwezigen benadrukt dat er juist extra geïnvesteerd moet worden als cultuur gezien wordt als USP voor Culemborg. Wij onderschrijven dat, maar zijn ons bewust van de huidige tekorten en onmogelijkheden op financieel gebied. Wel stellen wij u om bovenstaande reden voor om de financiering voor een cultuurmakelaar niet uit het reguliere cultuurbudget te willen dekken, maar uit het eerste corona ondersteuningspakket van de Rijksoverheid. Juist door de samenwerking tussen partijen te stimuleren en extra financiering aan te boren, kan een cultuurmakelaar bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het culturele aanbod in Culemborg.

De inzet van een cultuurmakelaar komt voort uit de knelpunten die genoemd zijn in de voorbereidende gesprekken. Na het stadsgesprek hebben twee instellingen aangegeven dat ze liever niet zouden kiezen voor een makelaar, maar deze functie liever door de professionele aanbieders zelf willen laten vervullen. Dit in relatie tot het feit dat deze functie bekostigd zou moeten worden uit het reguliere cultuurbudget. We delen de mening over het budget. Het feit dat een makelaar niets zou toevoegen delen wij echter niet. We willen de culturele sector door het aanstellen van een onafhankelijke cultuurmakelaar juist een extra steun in de rug geven en ervoor zorgen dat de genoemde knelpunten verbeterd kunnen worden. Het is wenselijk dat de cultuurmakelaar zo snel mogelijk kan beginnen in 2021 om te werken aan de knelpunten en in de visie omschreven oplossingsrichtingen.

Kosten, Baten, Dekking:

Voor het aanstellen van een cultuurmakelaar voor een periode van 3 jaar is een bedrag nodig van 3x 33.000 euro. Voor dit bedrag hebben we dekking gevonden in het eerste corona ondersteuningspakket, plus 2.000 euro uit het tweede corona ondersteuningspakket. Uw raad wordt voorgesteld om de dekking uit het corona ondersteuningspakket als resultaatbestemming in 2020 te verwerken. De verwerking zal uiteindelijk in de jaarrekening 2020 zijn beslag vinden.

Voor het verder ondersteunen van de culturele sector in 2021 wordt voorgesteld om de beschikbare 95.000 euro uit het tweede corona ondersteuningspakket hiervoor te reserveren. Dit bedrag zal in de jaarrekening 2020 als resultaatbestemming worden verwerkt.

Personele en/of Juridische gevolgen:

We zullen verder onderzoeken op welke plek een cultuurmakelaar het beste gesitueerd kan worden. Belangrijk hierbij is dat deze functie onafhankelijk moet zijn om het beste effect te kunnen bereiken.

Communicatie en Burgerparticipatie:

Bij de totstandkoming van de cultuurvisie is een grote mate van burgerparticipatie gehanteerd. Om op te halen welke ideeën er leven in de stad, wat er goed gaat, wat er beter zou kunnen en om helder te krijgen wat het belang van cultuur is voor Culemborg zijn er tien gesprekken gevoerd. Iedereen die mee wilde praten over dit onderwerp kon daarbij aanwezig zijn. De informatie uit deze gesprekken is het startpunt geweest voor de cultuurvisie. De vijf benoemde speerpunten zijn geformuleerd naar aanleiding van de input uit de stad.

De concept cultuurvisie is op 7 september gepresenteerd in een stadsgesprek aan bijna 60 belangstellenden. De daar gemaakte opmerkingen en de schriftelijke reacties naar aanleiding van het concept zijn verwerkt in de definitieve versie.

Na vaststelling van de cultuurvisie door uw raad zullen we via de gebruikelijke kanalen communiceren over het nieuwe cultuurbeleid. Bovendien zullen we samen met de culturele sector een uitvoeringsagenda gaan maken.

Bijlagen:

- GZDGCB78082/90111 Cultuurvisie

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB/78082/85506

De gemeenteraad van Culemborg besluit;

1. De Cultuurvisie Culemborg vast te stellen.
2. € 99.000 te reserveren voor het aanstellen van een cultuurmakelaar in de komende drie jaar. Dit bedrag te dekken uit de rijksmiddelen die in verband met corona beschikbaar zijn gesteld voor ondersteuning van de culturele sector (eerste corona ondersteuningspakket en deels tweede corona ondersteuningspakket)
3. Na 1,5 jaar te evalueren of de cultuurmakelaar de verwachtingen waarmaakt.
4. € 95.000 te reserveren voor het verder ondersteunen van de culturele sector in 2021 in het kader van de gevolgen van COVID-19. Dit bedrag te dekken uit de rijksmiddelen die in verband met corona beschikbaar zijn gesteld voor ondersteuning van de culturele sector (restant tweede corona ondersteuningspakket)
5. De financiële consequenties te verwerken in de jaarrekening 2020.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 28 januari 2021.

De griffier | De voorzitter

A.N. van Aarsen | G. van Grootheest